

Орієнтовні циклограми організації діяльності працівників психологічної служби закладів освіти Київської області

Створення циклограми роботи є ефективним методом організації діяльності практичного психолога та соціального педагога закладу освіти.

Добре продумане планування визнається найважливішою умовою раціональної організації роботи, якісної, ефективної та цілеспрямованої діяльності педагогічного працівника. Використання циклограми розглядається як ефективний інструмент, який дозволяє усвідомити обсяг роботи, яку необхідно виконати впродовж року, проаналізувати наявні ресурси для ефективної діяльності психологічної служби навчального закладу в цілому, бажаний результат.

Для ефективно організації діяльності важливо дотримуватися відповідного управлінського циклу – періодичного повторення всіх основних завдань та функцій (видів) діяльності. Річний цикл є найбільш загальним, він містить принципові моменти організації діяльності кожного з фахівців психологічної служби. Визначення циклів у діяльності дає змогу скласти відповідну циклограму роботи, яка оптимізує та спрощує діяльність фахівця.

Працівник психологічної служби навчального закладу, створюючи циклограму своєї роботи, обов'язково має враховувати:

- актуальні потреби і проблеми конкретного закладу освіти;
- пріоритетні напрями роботи практичного психолога відповідно до чинним нормативних документів;
- потреби власного професійного розвитку.

Пропоновані орієнтовні циклограми діяльності практичного психолога та соціального педагога загальноосвітнього навчального закладу, практичного психолога дошкільного навчального закладу були розроблені з урахуванням досвіду роботи психологічної служби системи освіти Київської області працівниками відділу практичної психології і соціальної роботи, схвалені та рекомендовані до друку Науково-методичною радою Комунального вищого навчального закладу Київської обласної ради «Академія неперервної освіти» (протокол № 1 від 28 січня 2016 р.)

ОРІЄНТОВНА ЦИКЛОГРАМА ДІЯЛЬНОСТІ ПРАКТИЧНОГО ПСИХОЛОГА ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

СЕРПЕНЬ

- внесення коректив у план роботи на навчальний рік;
- складання плану роботи на рік;
- представлення плану роботи на навчальний рік на погодження до районного методичного кабінету;
- оформлення інформаційних матеріалів для стендів;
- підготовка діагностичного інструментарію;
- підготовка матеріалів для проведення лекцій, бесід, виступів на батьківських зборах, семінарах.

ВЕРЕСЕНЬ

- проведення місячника профілактики суїцидального ризику;
- вивчення адаптаційного періоду;
- участь у настановчій інструктивно-методичній нараді;
- ознайомлення з оновленнями у нормативній базі;
- вибір творчої групи, проблематика якої на цьому етапі є цікавою для навчального закладу або служби;
- участь у роботі настановчого психолого-педагогічного семінару;
- участь у нарадах закладу, внесення пропозицій;
- засідання фахових методичних об'єднань практичних психологів та соціальних педагогів (планування роботи, оголошення тематики творчих груп з огляду на попередні звернення до фахівців психологічної служби);
- проведення разом з класними керівниками, профілактичних заходів, які б сприяли швидкій адаптації учнів 1-х класів (знайомство зі школою, спілкування, ігрова терапія);
- проведення анкетування учнів 1-х класів, педагогів та батьків першокласників з метою своєчасного виявлення дітей з низьким рівнем адаптації;
- спостереження за поведінкою учнів п'ятих класів та новоприбулими учнями;
- індивідуальна діагностика за потребою;
- проведення «годин психолога»;
- індивідуальне та групове консультування учнів, педагогів, батьків;
- виступи на батьківських зборах;
- консультування учнів, батьків, та педагогів щодо попередження суїцидальних намірів;
- розробка рекомендацій батькам першокласників для покращення адаптаційного періоду.

ЖОВТЕНЬ

- місячник превентивного виховання;
- протидія булінгу, дискримінації, насильству та агресії (за результатами даних соціальних паспортів класів);
- оформлення карток психолого-педагогічного супроводу дітей (схильних до прояву девіантної, делінквентної поведінки, з особливими потребами, вимушених переселенців тощо);
- створення умов для комфортного перебування дітей вразливих категорій в навчальному закладі та розкриття їх особистісного потенціалу;
- індивідуальна та групова діагностика за потребою, за запитом;
- визначення рівня тривожності та адаптації учнів при переході із початкової школи в середню ланку навчання (учні 5 класів);
- проведення соціометричного дослідження міжособистісних взаємин дітей у колективах ровесників для з'ясування і усунення причин їх порушень;
- проведення «годин психолога»;
- корекційно-розвивальна та корекційно-відновлювальна робота з учнями;
- проведення тренінгів з учнями, які беруть участь у предметних олімпіадах, з метою формування впевненості та профілактики перевантаження і стресів;
- індивідуальне та групове консультування педагогів та батьків учнів перших класів з питань адаптації та проблем, які були виявлені під час дослідження готовності до навчання;
- заходи до Всесвітнього дня психічного здоров'я;
- складання індивідуальних карток дітей «групи ризику»;
- складання аналітичних довідок за результатами проведених діагностик;
- участь у засіданні методичного об'єднання практичних психологів;
- самоосвіта, ознайомлення з психологічною та методичною літературою;
- участь у роботі Ради профілактики правопорушень;
- самоосвіта, ознайомлення з методичною літературою;
- розробка рекомендацій батькам та класним керівникам 5-х класів.

ЛИСТОПАД

- місячник профілактики насильства в сім'ї та навчальному закладі;
- проведення просвітницьких заходів для батьків;
- психолого-педагогічний семінар для педагогів;
- діагностика проблем, які пов'язані з шкільною неуспішністю;
- індивідуальна та групова діагностика за потребою, за запитом;
- анкетування учнів на тему: «Молодь і протиправна поведінка» з метою виявлення ставлення до правових та моральних норм у суспільстві;
- проведення «годин психолога»;
- індивідуальна та групова корекційна робота з розвитку пам'яті, уваги, мислення з метою подолання проблем які пов'язані з шкільною неуспішністю (учні 2-4 класів);
- корекційно-відновлювальна та розвивальна робота з тривожними дітьми (учні 5 класів);
- корекційно-відновлювальна робота з учнями з девіантною поведінкою;
- консультування батьків з питань агресивної поведінки та жорстокості дітей
- індивідуальне та групове консультування учнів, педагогів та батьків за потребою, за запитом;
- конкурс малюнків, плакатів та колажів на тему «Стоп насильству!»;
- масові заходи в рамках акції «16 днів проти насильства» (25 листопада-10 грудня);
- самоосвіта, ознайомлення з психологічною та методичною літературою;
- участь у роботі Ради профілактики правопорушень;
- оформлення інформаційних куточків психолога;
- розробка інформаційних буклетів;
- ведення індивідуальних карток дітей «групи ризику»;
- складання аналітичних довідок за результатами проведених діагностик.

ГРУДЕНЬ

- місячник профілактики небезпечної поведінки;
- заходи до Всесвітнього Дня прав людини (10.12);
- аналітично-статистична звітність психологічної служби за перше півріччя (узагальнення даних);
- профілактична робота до Всесвітнього дня порозуміння з ВІЛ-інфікованими людьми (01.12.);
- індивідуальна та групова діагностика за потребою, за запитом;
- корекційно-відновлювальна та розвивальна робота з тривожними дітьми (учні 5 класів);
- корекційно-відновлювальна робота з учнями з девіантною поведінкою;
- розвивальна робота (тренінги) з учнями, які беруть участь у предметних олімпіадах, з метою формування впевненості та профілактики перевантаження і стресів;
- консультування батьків з питань захисту дітей;
- консультування педагогів з питань удосконалення міжособистісних стосунків учнів, покращення психологічного клімату класного колективу;
- виступи на батьківських зборах, педагогічних радах, нарадах, семінарах з питань захисту прав дітей;
- масові заходи в рамках акції «16 днів проти насильства» (25 листопада-10 грудня);
- проведення масових заходів, акцій, виступів, психологічних читань із використанням відеоматеріалів, активних форм роботи з питань формування здорового способу життя;
- підготовка до проведення виховних годин, навчальних занять, «годин психолога»;
- участь у навчально-методичних семінарах;
- участь у засіданні методичного об'єднання практичних психологів;
- складання статистичного та аналітичного звітів про виконану роботу в I семестрі;

- участь у спільному психолого-педагогічному семінарі для заступників директорів шкіл з виховної роботи та практичних психологів.

СІЧЕНЬ

- моніторинг рівня тривожності учнів 10 класів;
- профорієнтаційні дослідження (учні 9 класів);
- дослідження особливостей формування особистості обдарованих дітей;
- розвивальна робота з учнями з метою професійної орієнтації;
- консультування батьків з питань запобігання неуспішності, пропусків занять без поважних причин, запобігання шкідливим звичкам;
- виступи перед учнями з питань попередження торгівлі людьми;
- круглий стіл для педагогів з проблеми організації роботи з дітьми, схильними до девіантної поведінки);
- підготовка до проведення виховних годин, навчальних занять, «годин психолога»;
- участь у навчально-методичних семінарах;
- участь у роботі Ради профілактики правопорушень
- оформлення інформаційних куточків психолога;
- ведення індивідуальних карток дітей «групи ризику»;
- складання аналітичних довідок за результатами проведених діагностик.

ЛЮТИЙ

- моніторинг психологічної культури учнів 11-х класів;
- проведення соціометричного дослідження міжособистісних взаємин дітей у колективах ровесників для з'ясування і усунення причин їх порушень;
- індивідуальна та групова діагностика за потребою та за запитом;
- дослідження стилів сімейного виховання за запитом;
- корекційні заняття з учнями з подолання неуспішності в навчанні;
- тренінги з учнями з метою формування впевненості та профілактики стресів;
- індивідуальне та групове консультування учнів, педагогів та батьків за запитом;
- проведення «годин психолога»;
- проведення уроку з Інтернет-безпеки до Дня безпечного інтернету (11 лютого);
- виступи на батьківських зборах;
- інформаційні повідомлення для учнів;
- підготовка психодіагностичного інструментарію;
- підготовка до виступів на батьківських зборах, педагогічних нарадах, семінарах для педагогів;
- підготовка до проведення виховних годин, навчальних занять, «годин психолога»;
- ведення індивідуальних карток дітей «групи ризику»;
- складання аналітичних довідок за результатами проведених діагностик.

БЕРЕЗЕНЬ

- місячник профорієнтації;
- інформаційна кампанія з протидії торгівлі людьми, поширення ксенофобських і расистських проявів серед підлітків;
- дослідження здібностей учнів з метою вибору профілю навчання;
- дослідження професійної спрямованості старшокласників;
- проведення «годин психолога»;
- тренінгові заняття з учнями «Готуємось до ДПА та ЗНО» (формування впевненості та профілактика стресів перед іспитами);

- проведення корекційних та розвивальних занять з метою підготовки учнів 4 класів до навчання в середній ланці школи;
- консультування педагогів з питань особливостей розвитку емоційної сфери молодших школярів;
- розвивальна робота з метою підготовки учнів до вибору профілю навчання;
- групове консультування учнів з проблеми вибору професії;
- бесіди з учнями щодо ознайомлення їх із професіограмами та системою професійних навчальних закладів;
- проведення «годин психолога»;
- виступи на педагогічних радах, нарадах, семінарах;
- самоосвіта, ознайомлення з психологічною та методичною літературою;
- участь у роботі Ради профілактики правопорушень;
- оформлення інформаційних куточків психолога;
- підготовка до виступів на батьківських зборах, педагогічних нарадах, семінарах для педагогів.

КВІТЕНЬ

- заходи до Всеукраїнського Дня Здоров'я (07.04)
- тиждень психології;
- індивідуальна та групова діагностика за потребою, за запитом;
- дослідження здібностей учнів з метою вибору профілю навчання;
- бесіди з учнями щодо ознайомлення їх із професіограмами та системою професійних навчальних закладів;
- тренінгові заняття з учнями «Готуємось до ДПА» (формування впевненості, профілактика стресів);
- проведення «годин психолога»;
- проведення корекційних та розвивальних занять;
- проведення корекційних та розвивальних занять з метою підготовки учнів 4 класу до навчання в 5 класі;
- консультування педагогів з питань забезпечення наступності між початковою та середньою ланками навчання;
- консультування батьків з питань підготовки учнів 4 класу до навчання в середній ланці школи (вибору навчального закладу);
- виступи на батьківських зборах;
- виступи на педагогічних радах;
- підготовка до виступів на батьківських зборах, педагогічних нарадах, семінарах для педагогів;
- участь у навчально-методичних семінарах;
- самоосвіта, ознайомлення з психологічною та методичною літературою.

ТРАВЕНЬ

- заходи до Всесвітнього дня без тютюну;
- аналіз проблем у діяльності та оформлення відповідних висновків для врахування у подальшій роботі;
- узагальнення результатів роботи у професійній діяльності;
- узагальнення даних для написання аналітичного і статистичного звітів про роботу за рік;
- індивідуальна та групова діагностика за потребою, за запитом;
- проведення «годин психолога»;
- проведення корекційних та розвивальних занять;
- тренінгові заняття з учнями з метою формування впевненості та профілактики стресів;

- консультування учнів з метою надання рекомендацій як справлятися з можливими стресами під час іспитів та ЗНО;
- виступи на батьківських зборах;
- участь у підсумковому засіданні методичного об'єднання практичних психологів;
- самоосвіта, ознайомлення з психологічною та методичною літературою;
- складання статистичного та аналітичного звітів про виконану роботу впродовж навчального року.

ЧЕРВЕНЬ

- оформлення звітів про виконану роботу протягом навчального року;
- планування роботи на наступний навчальний рік.

ОРІЄНТОВНА ЦИКЛОГРАМА ДІЯЛЬНОСТІ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

СЕРПЕНЬ

- оформлення інформаційних матеріалів для стендів;
- підготовка діагностичного інструментарію;
- підготовка матеріалів для проведення лекцій, бесід, виступів на батьківських зборах, семінарах;
- погодження плану роботи на навчальний рік в ЦППСР (ММК);
- участь у нарадах закладу, внесення пропозицій;
- участь в установчій інструктивно-методичній нараді соціальних педагогів системи освіти міста (району);
- коректування річного плану роботи соціального педагога на новий навчальний рік;
- аналіз оздоровлення учнів влітку пільгових категорій;
- оформлення куточка соціального педагога, поновлення матеріалу.

ВЕРЕСЕНЬ

- проведення соціальної паспортизації класів, школи;
- формування проблемного поля на основі даних соціальної паспортизації класів;
- планування соціально-педагогічної діяльності в межах проблемного поля;
- створення банку даних про дітей пільгових категорій;
- вивчення особливостей соціально-адаптаційного періоду учнів 1-х, 5-х, 10-х класів;
- здійснення соціально-педагогічної підтримки учнів, які вперше прибули для навчання в нових для них класних колективах;
- консультативна робота з дезадаптованими учнями;
- консультування дітей «групи ризику» з метою надання рекомендацій щодо відвідування шкільних та позашкільних факультативів і гуртків;
- здійснення контролю за відвідуванням учнями загальноосвітнього закладу;
- проведення разом з класними керівниками профілактичних заходів, які б сприяли швидкій адаптації учнів 1-х, 5-х, 10-х класів;
- обстеження житлово-побутових умов проживання дітей-сиріт та дітей без батьківського піклування;
- здійснення соціально-педагогічного патронажу дітей соціально-незахищених категорій;
- проведення індивідуальних бесід з батьками новоприбулих учнів; учнів які перебувають на внутрішньо-шкільному обліку;
- залучення батьків до активної соціально-педагогічної діяльності;
- участь в рейді «Урок»;

- психолого-педагогічний аналіз контингенту школярів з метою виявлення учнів, схильних до правопорушень, вживання алкоголю і наркотичних речовин;
- участь у засіданні Ради профілактики правопорушень;
- просвітницька робота з учнями, педагогами;
- соціально-педагогічні дослідження за запитом адміністрації;
- індивідуальне та групове консультування педагогів за запитом;
- виступи на батьківських зборах, розробка рекомендацій батькам для покращення адаптаційного періоду учнів;
- ознайомлення з оновленнями у нормативній базі;
- участь у нарадах закладу, внесення пропозицій;
- засідання фахових методичних об'єднань соціальних педагогів (планування роботи, оголошення тематики творчих груп з огляду на попередні звернення);
- участь у навчально-методичних семінарах (нарадах) соціальних педагогів;
- семінари для педагогів з питань соціальної адаптації дітей до навчального закладу (до навчання у середній чи старшій ланці школи);
- виступи на педагогічних радах, нарадах, семінарах, методичних об'єднаннях з питань захисту прав дітей;
- співпраця з органами соціального захисту;
- самоосвіта, ознайомлення з методичною літературою.

ЖОВТЕНЬ

- місячник превентивного виховання;
- оформлення карток соціально-педагогічного супроводу дітей (схильних до прояву девіантної, делінквентної поведінки, з особливими потребами, вимушених переселенців тощо);
- протидія булінгу, дискримінації, насильству та агресії (за результатами даних соціальних паспортів класів);
- прогнозування соціального супроводу учнівського колективу та дітей «групи ризику» на основі досліджень;
- консультативна робота з учнями «групи ризику», з учнями, схильними до виникнення залежностей (тютюнопаління, алкоголізму, наркоманії);
- здійснення контролю за відвідуванням учнями загальноосвітнього закладу;
- організація соціально-педагогічного супроводу дітей з особливими потребами;
- робота з учнями з метою з'ясування і усунення причин порушень міжособистісних стосунків;
- заняття з дітьми, в яких виявлено проблеми міжособистісних взаємин, з метою навчання навичкам ефективної взаємодії в колективі однолітків;
- організація соціально-педагогічного супроводу сімей, які перебувають в складних життєвих обставинах;
- анкетування з метою вивчення шкільного мікроклімату, надання соціально-педагогічної допомоги у вирішенні конфліктів «вчитель-учні», «учень-вчителі»;
- ознайомлення дітей пільгових категорій та членів їх сімей із нормативно-правовими документами, які забезпечують їх соціальний захист;
- заходи до Всесвітнього дня психічного здоров'я;
- проведення просвітницької роботи з батьками щодо їх відповідальності за створення належних умов для навчання, виховання та розвитку неповнолітніх;
- просвітницька робота з учнями, педагогами, батьками;
- проведення профілактичних заходів, спрямованих на ознайомлення учнів з нормами та правилами шкільного життя;
- консультації для батьків з питань соціального статусу дитини в колективі однолітків;
- участь у засіданні методичного об'єднання соціальних педагогів;
- участь у роботі Ради профілактики правопорушень;

- участь в організації та проведенні спільного засідання батьківського комітету навчального закладу, дирекції, вихователів, класоводів та класних керівників (кураторів у гімназіях) з метою матеріальної допомоги учням, які проживають у малозабезпечених сім'ях, сиротам і напівсиротам; попередня підготовка матеріалів засідання на основі соціальної паспортизації класу та представлених відповідними комісіями (у складі не менше трьох чоловік, як правило, класовода чи класного керівника, представника батьківського комітету, депутата місцевої ради) актів обстеження матеріально-побутових умов життя сімей, у яких проживають учні - претенденти на матеріальну допомогу;
- організація та проведення волонтерської роботи;
- обстеження житлово-побутових умов учнів, що перебувають на обліку;
- взаємодія з організаціями, які надають соціальні послуги учням;
- співпраця із кримінальною міліцією, службою у справах дітей, прокуратурою;
- самоосвіта, ознайомлення з психологічною та методичною літературою;
- підготовка соціально-педагогічного інструментарію;
- самоосвіта, ознайомлення з методичною літературою.

ЛИСТОПАД

- діагностика ступеня задоволення учнів станом середовища загальноосвітнього закладу;
- опрацювання результатів соціально-педагогічних досліджень;
- соціально-педагогічні дослідження за запитом адміністрації;
- індивідуальна робота з учнями, схильними до правопорушень;
- організація соціально-педагогічного супроводу дітей з особливими потребами;
- консультування за запитом;
- консультативна допомога учасникам навчально-виховного процесу у вирішенні поточних проблем;
- здійснення соціально-педагогічної корекційної, реабілітаційної, соціально-профілактичної, просвітницької, організаційно-масової соціально-педагогічної діяльності, спрямованої на посилення соціалізуючого впливу школи;
- консультування батьків та педагогів з питань удосконалення міжособистісних стосунків учнів, покращення психологічного клімату класного колективу, подолання насильства серед неповнолітніх;
- бесіди із вчителями про активні форми профілактичної роботи, спрямованої на попередження насильства серед дітей, конфліктів у педагогічній практиці;
- здійснення контролю за відвідуванням учнями загальноосвітнього закладу;
- здійснення соціально-педагогічного патронажу соціально-незахищених категорій дітей;
- взаємодія зі службою у справах дітей, центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, відділом кримінальної міліції у справах дітей;
- семінари для педагогів з питань захисту й охорони прав дітей;
- заходи до Дня працівника соціальної сфери в Україні;
- інтерактивні заходи з учнями до Всесвітнього дня дітей;
- масові заходи в рамках акції «16 днів проти насильства»;
- просвітницька робота з учнями, педагогами, батьками;
- підготовка соціально-педагогічного інструментарію;
- самоосвіта, ознайомлення з методичною літературою.

ГРУДЕНЬ

- місячник профілактики небезпечної поведінки;
- вивчення обізнаності учнів про формування навичок здорового способу життя;
- прогнозування соціального супроводу учнівського колективу та дітей «групи ризику» на основі досліджень;
- опрацювання результатів соціально-педагогічних досліджень;

- консультативна робота з учнями «групи ризику»;
- консультування батьків з питань агресивної поведінки та жорстокості дітей та вибору ефективної стратегії взаємодії з дитиною;
- профілактичні бесіди з батьками учнів, які схильні до пропусків занять та порушень поведінки;
- профілактична робота до Всесвітнього дня порозуміння з ВІЛ-інфікованими людьми;
- інформаційно-просвітницькі акції до Всесвітнього Дня боротьби проти СНІДу;
- заходи до Всесвітнього Дня прав людини;
- участь у заходах в рамках проведення Всеукраїнського тижня правових знань;
- здійснення профілактичних та організаційних заходів із підготовки до святкування новорічних і різдвяних свят;
- здійснення соціально-педагогічного патронажу соціально-незахищених категорій дітей;
- участь в рейді «Урок»;
- проведення засідання Ради профілактики правопорушень;
- організація соціально-педагогічного супроводу дітей з особливими потребами у тому числі з інвалідністю;
- визначення соціально-побутових умов життя сімей, які опинилися в складних життєвих обставинах, виявлення негативних та позитивних впливів, проблем, особистісних потреб;
- участь у навчально-методичних семінарах (нарадах) соціальних педагогів;
- підготовка соціально-педагогічного інструментарію;
- самоосвіта, ознайомлення з методичною літературою;
- аналітично-статистична звітність психологічної служби за перше півріччя (узагальнення даних).

СІЧЕНЬ

- зміни та доповнення до банку даних дітей пільгового контингенту;
- організація інтелектуальних психологічних ігор для старшокласників;
- прогнозування соціального супроводу учнівського колективу та дітей «групи ризику»;
- консультативна робота з учнями за запитом;
- здійснення контролю за відвідуванням учнями загальноосвітнього закладу;
- тренінгові заняття з учнями;
- здійснення соціально-педагогічного патронажу соціально-незахищених категорій дітей;
- визначення соціально-побутових умов життя сімей, які опинилися в складних життєвих обставинах;
- профілактичні бесіди з батьками учнів, які схильні до пропусків занять та порушень поведінки;
- консультування батьків з питань вибору ефективної стратегії взаємодії з дитиною, розвитку її нахилів та здібностей, допомоги у вирішенні проблем особистісного характеру;
- взаємодія зі службою у справах дітей, центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, відділом кримінальної міліції у справах дітей;
- виступи на педагогічних радах, нарадах, семінарах;
- обстеження житлово-побутових умов учнів, що перебувають на обліку;
- підготовка соціально-педагогічного інструментарію;
- підготовка до виступів на батьківських зборах, педагогічних нарадах, семінарах для педагогів;
- анкетування учнів «Ставлення до школи»;
- ознайомлення із загальним результатом анкетування членів педагогічного колективу, надання рекомендацій;
- самоосвіта, ознайомлення з методичною літературою;
- розробка рекомендацій щодо соціального захисту дітей, ознайомлення педагогічного колективу з новими правовими документами, законодавчими актами і нормативними документами України з питань соціально-правового захисту дітей;
- просвітницька робота з учнями, педагогами, батьками.

ЛЮТИЙ

- здійснення контролю за відвідуванням учнями загальноосвітнього закладу;
- консультативна робота з учнями за запитом;
- робота з учнями, в яких виявлено проблеми в міжособистісних взаєминах з однолітками;
- тренінгові заняття з учнями з розвитку комунікативних вмінь;
- індивідуальна робота з учнями, схильними до правопорушень;
- проведення просвітницьких заходів щодо формування здорового способу життя у школярів;
- профорієнтаційна робота зі старшокласниками;
- просвітницька робота з учнями, педагогами, батьками;
- проведення уроку з Інтернет-безпеки до Дня безпечного інтернету;
- опрацювання результатів соціально-педагогічних досліджень;
- здійснення соціально-педагогічного патронажу соціально-незахищених категорій дітей;
- обстеження житлово-побутових умов учнів, що перебувають на обліку;
- вивчення стану роботи у школі щодо підтримки обдарованих дітей;
- взаємодія з організаціями, які надають соціальні послуги учням;
- бесіди з педагогами, батьками з питань запобігання неуспішності, пропусків занять без поважних причин, запобігання шкідливим звичкам учнів;
- підготовка до проведення лекцій, виховних годин, бесід;
- підготовка до виступів на батьківських зборах, педагогічних нарадах, семінарах для педагогів.

БЕРЕЗЕНЬ

- консультування учнів з питань самовиховання, професійного самовизначення, вибору подальшого навчання або працевлаштування;
- тренінгові заняття з учнями з метою професійної орієнтації, формування самооцінки;
- бесіди з учнями щодо ознайомлення їх із професіограмами та системою професійних навчальних закладів;
- прогнозування працевлаштування випускників, віднесених до групи соціального ризику; попереднє знайомство з особливостями навчання в навчальних закладах, які окремі з них обрали, психолого-педагогічна підготовка їх до навчання в цих закладах;
- соціально-педагогічні дослідження за запитом адміністрації;
- опрацювання результатів соціально-педагогічних досліджень;
- бесіди з батьками з питань запобігання неуспішності, пропусків занять без поважних причин, запобігання шкідливим звичкам дітей;
- здійснення соціально-педагогічного патронажу соціально-незахищених категорій дітей;
- проведення засідання Ради профілактики правопорушень;
- участь у засіданні комісії з питань правопорушень;
- підготовка до проведення лекцій, виховних годин, бесід;
- підготовка до виступів на батьківських зборах, педагогічних нарадах, семінарах для педагогів;
- самоосвіта, ознайомлення з методичною літературою;
- підготовка соціально-педагогічного інструментарію.

КВІТЕНЬ

- прогнозування соціального супроводу учнівського колективу та дітей «групи ризику»;
- здійснення контролю за відвідуванням учнями загальноосвітнього закладу;
- лекції та диспути з учнями з питань формування здорового способу життя, збереження та зміцнення здоров'я;
- тренінгові заняття з учнями «Готуємось до ДПА та ЗНО»;

- бесіди з учнями щодо ознайомлення їх із професіограмами та системою професійних навчальних закладів;
- заходи до Дня психолога;
- проведення масових заходів, акцій, конкурсів малюнків та тематичних занять до Всесвітнього дня здоров'я;
- соціально-педагогічні дослідження за запитом адміністрації;
- опрацювання результатів соціально-педагогічних досліджень;
- здійснення соціально-педагогічного патронажу соціально-незахищених категорій дітей;
- обстеження житлово-побутових умов учнів, що перебувають на обліку;
- виступи на батьківських зборів з питань збереження психічного та фізичного здоров'я дітей;
- підготовка соціально-педагогічного інструментарію;
- підготовка до проведення лекцій, виховних годин, бесід.

ТРАВЕНЬ

- лекції, бесіди, диспути, конкурси дитячих малюнків, плакатів, презентацій та проектів до відзначення Міжнародного дня сім'ї;
- тренінгові заняття з учнями «Скласти іспити – це просто!»;
- організація та проведення тижня боротьби зі шкідливими звичками та пропаганди найпопулярніших оздоровчих систем;
- профілактичні заходи з метою запобігання вживання наркотичних речовин та небезпеки ВІЛ-інфекції;
- прогнозування організації літнього відпочинку дітей групи ризику;
- профорієнтаційна робота з учнями-випускниками;
- організація соціально-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами у тому числі з інвалідністю;
- здійснення соціально-педагогічного патронажу соціально-незахищених категорій дітей;
- визначення соціально-побутових умов життя сімей, які опинилися в складних життєвих обставинах, виявлення негативних та позитивних впливів, проблем, особистісних потреб;
- консультування батьків з питань оздоровлення та відпочинку дітей пільгових категорій;
- виступи на батьківських зборах на тему: «Як організувати повноцінний відпочинок і оздоровлення дітей влітку»;
- профілактичні заходи взаємодії щодо співпраці школи, сім'ї та громадськості у вихованні дітей;
- виступи на педагогічних радах, нарадах, семінарах з питань захисту прав дітей;
- взаємодія з організаціями, які надають соціальні послуги учням;
- збір довідок та оформлення списків учнів, що направляються на оздоровлення влітку;
- підбиття підсумків роботи соціального педагога із різними соціальними категоріями дітей, їхніми батьками, педагогами;
- складання статистичного та аналітичного звітів про виконану роботу впродовж навчального року.

ЧЕРВЕНЬ

- організація оздоровлення школярів влітку;
- внесення коректив до циклограми на наступний навчальний рік;
- відзначення Міжнародного дня захисту дітей, оформлення звітів про виконану роботу протягом навчального року;
- планування роботи на наступний навчальний рік зустріч із майбутніми першокласниками та їхніми батьками; профілактичні заходи щодо подолання так званих шкільних страхів шестиліток; заходи, спрямовані на пом'якшення вікових криз семи та п'ятнадцяти років; надання консультативної та практичної допомоги в працевлаштуванні випускників;

організація літнього відпочинку дітей групи соціального ризику; підбиття підсумків соціально-педагогічної діяльності та визначення напрямів подальшої її організації.

ОРІЄНТОВНА ЦИКЛОГРАМА ДІЯЛЬНОСТІ ПРАКТИЧНОГО ПСИХОЛОГА ДОШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

СЕРПЕНЬ

- складання плану роботи на навчальний рік;
- складання тижневого графіку роботи;
- погодження плану роботи на навчальний рік в ЦППСР (ММК);
- участь у нарадах закладу, внесення пропозицій;
- участь в установчій інструктивно-методичній нараді практичних психологів системи освіти міста (району);
- оформлення інформаційних матеріалів для стендів, куточків психолога;
- підготовка психодіагностичного інструментарію;
- підготовка матеріалів для виступів на батьківських зборах, семінарах, педагогічних радах.

ВЕРЕСЕНЬ

- діагностика адаптаційного періоду новоприбулих дітей;
- діагностика індивідуальних особливостей пізнавальної та особистісної сфер дітей старших груп з метою визначення відповідності розвитку віковим нормам;
- вивчення ступеня адаптації дітей раннього віку до умов дошкільного навчального закладу: опитування та анкетування педагогів і батьків, спостереження за поведінкою та емоційним станом дітей;
- складання листів адаптації новоприбулих дітей;
- проведення профілактичних заходів, які б сприяли швидкій адаптації вихованців до умов ДНЗ (спілкування, ігрова терапія);
- індивідуальне та групове консультування педагогів і батьків з питань адаптації вихованців до умов дошкільного навчального закладу;
- бесіди з вихователями про вікові та індивідуальні особливості дошкільників, стратегії взаємодії з проблемними дітьми з метою надання педагогам рекомендацій щодо побудови ефективної взаємодії з дітьми;
- індивідуальна корекційно-відновлювальна та розвивальна робота за потребою, за запитом;
- підготовка до виступів на батьківських зборах, педагогічних нарадах, семінарах для педагогів;
- оформлення інформаційних куточків для батьків;
- самоосвіта, ознайомлення з психологічною та методичною літературою.

ЖОВТЕНЬ

- діагностика нервово-психічного розвитку дітей раннього віку;
- діагностика індивідуальних особливостей пізнавальної та особистісної сфер дітей старших груп з метою визначення відповідності розвитку віковим нормам;
- індивідуальна діагностика за потребою, за запитом;
- спостереження за перебігом адаптації новоприбулих дітей: за їх поведінкою та емоційним станом;
- розвивальна робота з полегшення адаптації вихованців до умов ДНЗ (спілкування, ігрова терапія);
- індивідуальна корекційно-відновлювальна та розвивальна робота за потребою, за запитом;

- бесіди з вихователями про індивідуальні особливості новоприбулих дітей, які були виявлені під час спостережень;
- індивідуальне консультування батьків дітей, у яких спостерігаються ознаки дезадаптації;
- консультування педагогів і батьків з питань розвитку пізнавальних психічних процесів вихованців;
- підготовка психодіагностичного інструментарію;
- підготовка до виступів на педагогічних нарадах, семінарах для педагогів;
- участь у навчально-методичних семінарах;
- участь у засіданні методичного об'єднання практичних психологів;
- самоосвіта, ознайомлення з психологічною та методичною літературою;
- оформлення інформаційних куточків для батьків;
- складання аналітичних довідок за результатами проведених діагностик.

ЛИСТОПАД

- діагностика індивідуальних особливостей пізнавальної та особистісної сфер дітей старших груп з метою визначення відповідності розвитку віковим нормам;
- діагностика емоційної сфери вихованців;
- первинна діагностика готовності дітей до навчання в школі;
- спостереження за перебігом адаптації дітей: за їх поведінкою та емоційним станом;
- розвивальна робота з полегшення адаптації вихованців до умов ДНЗ (спілкування, ігрова терапія);
- індивідуальна корекційно-відновлювальна та розвивальна робота за потребою, за запитом;
- індивідуальна та групова робота з метою розвитку пізнавальних психічних процесів (уваги, пам'яті, мислення, просторової орієнтації) вихованців;
- індивідуальна та групова робота з метою розвитку емоційної сфери вихованців;
- індивідуальна та групова робота з метою підвищення рівня готовності дітей до навчання в школі;
- консультування педагогів і батьків з питань підвищення рівня готовності дітей до навчання в школі;
- індивідуальне консультування батьків дітей, у яких спостерігаються ознаки дезадаптації;
- анкетування батьків з питань захисту прав дітей до Всесвітнього дня дітей (20 листопада);
- просвітницькі заходи щодо захисту прав дітей;
- підготовка психодіагностичного інструментарію;
- підготовка до виступів на батьківських зборах, педагогічних нарадах, семінарах для педагогів;
- участь у навчально-методичних семінарах;
- участь у засіданні методичного об'єднання практичних психологів;
- самоосвіта, ознайомлення з психологічною та методичною літературою;
- складання аналітичних довідок за результатами проведених діагностик.

ГРУДЕНЬ

- скринінгове дослідження дітей молодшого та середнього дошкільного віку з метою відстеження особливостей розвитку особистісної та емоційної сфери;
- спостереження за перебігом адаптації дітей: за їх поведінкою та емоційним станом;
- розвивальна робота з полегшення адаптації вихованців до умов ДНЗ (спілкування, ігрова терапія);
- індивідуальна корекційно-відновлювальна та розвивальна робота за потребою, за запитом;
- індивідуальне та групове консультування педагогів і батьків з питань вибору ефективних способів взаємодії з дитиною, вибору стилю виховання без покарань;
- індивідуальна та групова робота з метою підвищення рівня готовності дітей до навчання в школі;

- просвітницькі заходи щодо попередження насильства над дітьми: бесіди з педагогами та батьками;
- підготовка до виступів на батьківських зборах, педагогічних нарадах, семінарах для педагогів;
- участь у навчально-методичних семінарах;
- участь у засіданні методичного об'єднання практичних психологів;
- самоосвіта, ознайомлення з психологічною та методичною літературою;
- оформлення інформаційних куточків для батьків;
- складання аналітичних довідок за результатами проведених діагностик;
- складання статистичного та аналітичного звітів про виконану роботу в I півріччя.

СІЧЕНЬ

- діагностика індивідуальних особливостей пізнавальної та особистісної сфер дітей старших груп з метою визначення відповідності розвитку віковим нормам;
- діагностика адаптації учнів 1-х класів до навчання у школі;
- індивідуальна розвивальна робота з вихованцями за потребою, за запитом;
- індивідуальне та групове консультування педагогів з питань збереження та зміцнення психічного здоров'я, профілактики та корекції емоційного вигорання;
- індивідуальна та групова робота з метою підвищення рівня готовності дітей до навчання в школі;
- підготовка психодіагностичного інструментарію;
- самоосвіта, ознайомлення з психологічною та методичною літературою;
- оформлення інформаційних куточків для батьків;
- ведення індивідуальних карток дітей «групи ризику»;
- складання аналітичних довідок за результатами проведених діагностик.

ЛЮТИЙ

- діагностика дітей, які потребують логопедичної корекції з метою визначення рівня розвитку дитини;
- діагностика емоційної сфери вихованців;
- індивідуальна діагностика за потребою, за запитом;
- індивідуальна та групова робота з метою розвитку емоційної сфери вихованців;
- індивідуальна та групова робота з метою підвищення рівня готовності дітей до навчання в школі;
- індивідуальне та групове консультування вихователів і батьків з питань індивідуальних особливостей дошкільників, профілактики тривожності та невпевненості дітей;
- розробка та розповсюдження інформаційних буклетів;
- підготовка психодіагностичного інструментарію;
- підготовка до виступів на педагогічних нарадах, семінарах для педагогів;
- участь у навчально-методичних семінарах;
- участь у засіданні методичного об'єднання практичних психологів;
- самоосвіта, ознайомлення з психологічною та методичною літературою;
- оформлення інформаційних куточків для батьків;
- складання аналітичних довідок за результатами проведених діагностик.

БЕРЕЗЕНЬ

- діагностика дітей, які потребують логопедичної корекції з метою визначення рівня розвитку дитини;
- діагностика готовності дітей до навчання в школі;

- індивідуальна діагностика за потребою, за запитом;
- індивідуальна та групова робота з метою розвитку емоційної сфери вихованців;
- індивідуальна розвивальна робота з вихованцями за потребою, за запитом;
- індивідуальне та групове консультування вихователів і батьків з питань вікових особливостей молодших дошкільників;
- індивідуальне та групове консультування вихователів і батьків з питань побудови ефективних взаємин з дитиною;
- індивідуальне та групове консультування батьків з питань підготовки дітей до навчання в школі (за результатами проведеного діагностування);
- лекція з елементами тренінгу для батьків;
- оформлення інформаційних куточків для батьків;
- складання аналітичних довідок за результатами проведених діагностик.

КВІТЕНЬ

- діагностика психологічної готовності старших дошкільників до навчання в школі;
- дослідження самооцінки та міжособистісних стосунків вихованців у групі ДНЗ;
- індивідуальна діагностика за потребою, за запитом;
- індивідуальна розвивальна робота з вихованцями за потребою, за запитом;
- індивідуальна та групова робота з метою підвищення рівня готовності дітей до навчання в школі;
- заняття з вихованцями з метою формування адекватної самооцінки та міжособистісних стосунків у групі ДНЗ;
- індивідуальне та групове консультування вихователів і батьків з питань вікових особливостей молодших дошкільників;
- індивідуальне та групове консультування вихователів і батьків з питань побудови ефективних взаємин з дитиною;
- лекції з елементами тренінгу для батьків;
- самоосвіта, ознайомлення з психологічною та методичною літературою. самоосвіта, ознайомлення з психологічною та методичною літературою.

ТРАВЕНЬ

- діагностика психологічної готовності старших дошкільників до навчання в школі;
- діагностика нервово-психічного розвитку дітей раннього віку;
- індивідуальна діагностика за потребою, за запитом;
- індивідуальна розвивальна робота з вихованцями за потребою, за запитом;
- заняття з вихованцями з метою формування адекватної самооцінки та міжособистісних стосунків у групі ДНЗ;
- індивідуальна корекційно-відновлювальна та розвивальна робота за потребою, за запитом;
- індивідуальна та групова робота з метою підвищення рівня готовності дітей до навчання в школі;
- індивідуальне та групове консультування вихователів і батьків з питань підготовки дитини до школи;
- індивідуальне та групове консультування вихователів і батьків за потребою, за запитом;
- виступи на батьківських зборах з питань вікових та індивідуальних особливостей молодших дошкільників, з питань відпочинку та оздоровлення дітей влітку;
- виступи на батьківських зборах з питань підготовки дитини до школи;
- виступи на батьківських зборах з питань відпочинку та оздоровлення дітей влітку;
- підготовка до виступів на батьківських зборах, педагогічних нарадах, семінарах для педагогів;
- участь у засіданні методичного об'єднання практичних психологів;
- самоосвіта, ознайомлення з психологічною та методичною літературою;
- складання статистичного та аналітичного звітів про виконану роботу впродовж навчального року.

року.